

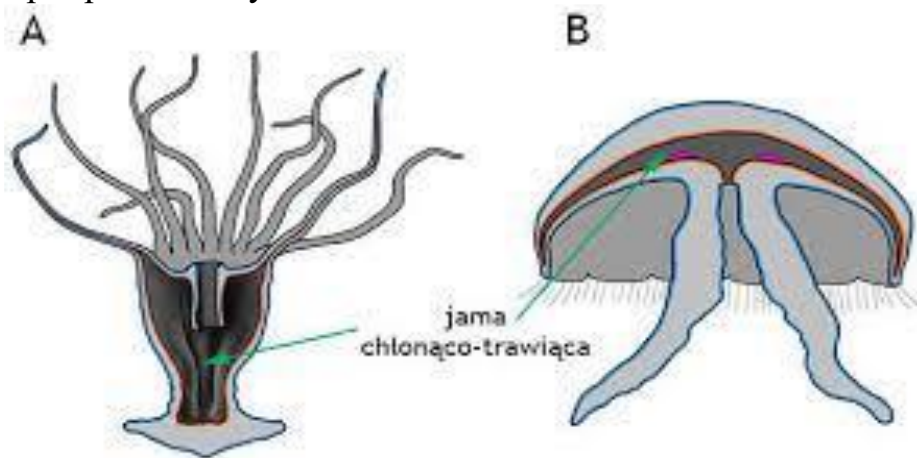
Temat lekcji: Podsumowanie wiadomości – od parzydełkowców do pierścienic.

<https://www.ekreda.pl/public/view/4852398378975232>

Przeczytajcie poniższy tekst ☺

Parzydełkowce – najprostsze organizmy tkankowe: środowisko życia – wody słodkie i słone, posiadają ramiona z komórkami parzydełkowymi, jamę chłonno – trawiącą.

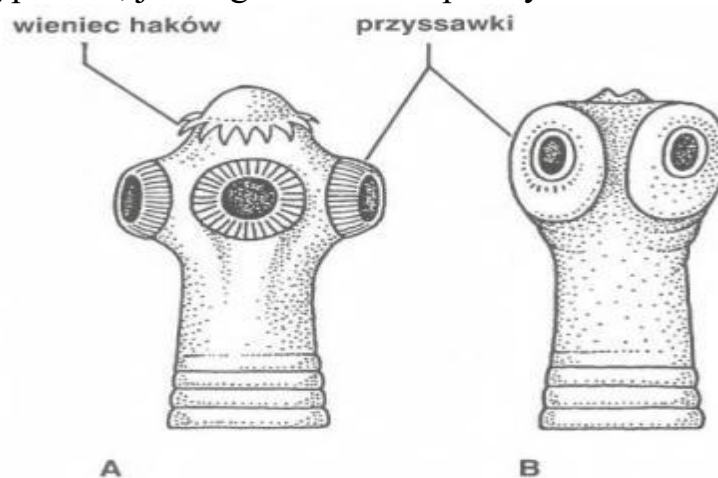
Mają kształt polipa i meduzy.

Robaki płaskie – płazińce w większości są organizmami pasożytniczymi, mają oskórek zabezpieczający przed strawieniem.

Pasożytniczy – tasiemiec uzbrojony i nieuzbrojony.

Wolno żyjący wypławek, jest organizmem drapieżnym

Robaki obłe – nicienie są to organizmy pasożytnicze, bytują we wnętrzu organizmu. Przedstawiciele to – glista ludzka, owsiki, włosień kręty, węgorek octowy.

Pierścienice ich ciało jest zbudowane z pierścieni. Mogą być pasożytami np. pijawka. Organizmami drapieżnymi – nereida. Wolno żyjącymi – dżdżownica.

Napisz do zeszytu:

1. Charakterystyka parzydełkowców:

- bezkręgowce występujące w morzach i wodach słodkich,
- nie mają wyodrębnionych narządów,
- mają wyspecjalizowane komórki,
- mogą żyć pojedynczo (stulbia, chełbia) lub w koloniach (koral szlachetny),
- mogą być wolno żyjące (chełbia modra) – pływają swobodnie w toni wodnej lub mogą prowadzić osiadły tryb życia (ukwiał) – przytwierdzone są do podłoża i nie mogą się przemieszczać,
- występują w dwóch postaciach: polip (osiadły tryb życia) i meduza (wolno żyjąca).

2 Znaczenie parzydełkowców:

- największe znaczenie mają koralowce żyjące w ciepłych i słonych morzach – występują w postaci polipów tworząc kolonie,
- koralowce budują szkielet, który po obumarciu tworzy rafy koralowe, stanowiące podłoże dla nowych koralowców. Szkielety z czasem tworzą skały, a z nich w sprzyjających warunkach powstają wyspy.

3. Rozmnażanie

- bezpłciowo – polipy,
 - ✓ poprzez pączkowanie (na bocznej ścianie uwypukla się pączek, który rozwija się i tworzy nowego osobnika, który może oderwać się od polipa rodzicielskiego i rozpocząć samodzielne życie,
 - ✓ poprzez podział poprzeczny – powstają krążkowate małe meduzy.
- płciowo – meduzy,
 - ✓ wytwarzają i wydzielają do wody plemniki i komórki jajowe,

- ✓ dochodzi do zapłodnienia (połączenie komórki jajowej z plemnikiem),
- ✓ powstaje zygota,
- ✓ z zygoty powstaje larwa,
- ✓ larwa przekształca się w polipa,
- ✓ polip dzieli się poprzecznie – powstaje meduza,
- ✓ przemiana pokoleń – występowanie na przemian pokolenia rozmnażającego się płciowo (meduza) i pokolenia rozmnażającego się bezpłciowo (polip).

4. Podział płazińców:

- wolno żyjące – wirki, małe drapieżniki żyjące na roślinach w czystych stawach,
- pasożyty np. tasiemiec,
 - ✓ bytują wewnątrz żywiciela,
 - ✓ żywicielem jest organizm stanowiący zarówno środowisko życia pasożyta jak i źródło substancji odżywczych.

Przystosowanie tasiemców do pasożytniczego sposobu życia

Przystosowanie	Rola w życiu tasiemca
spłaszczone ciało	zajmuje mało miejsca w jelicie
przyssawki / haczyki na główce	przymocowanie się do ściany jelita
pokrycie ciała	wchłanianie pokarmu i jednocześnie zabezpieczenie przed działaniem soków trawiennych
wchłanianie pokarmu przez powierzchnię	korzystanie ze strawionego pokarmu żywiciela, bez straty energii na własne trawienie
oddychanie beztlenowe	umożliwia przebywanie w środowisku ubogim w tlen
obupłciowość	umożliwia rozmnażanie płciowe gdy

	nie ma drugiego osobnika
ogromna liczba larw i jaj	zwiększa szanse na pozyskanie żywiciela i wydanie potomstwa

5. Nicienie pasożytnicze człowieka – wywołują choroby:

- glista ludzka,
 - ✓ groźny dla człowieka,
 - ✓ zarażenie poprzez połknięcie larw znajdujących się w zakażonej wodzie lub nieumytych warzywach,
 - ✓ w przewodzie pokarmowym larwy przemieszczają się do różnych narządów (wątroby, serca),
 - ✓ ostatecznie osiadają w przewodzie pokarmowym gdzie dojrzewają i rozmnażają się,
 - ✓ zapłodnione jaja wydalane są z kałem zanieczyszczając wodę i rośliny.
- Owsiki,
 - ✓ żyją w jelicie grubym ,
 - ✓ składają jaja poza organizmem żywiciela – wydostają się na zewnątrz przez odbyć co powoduje uciążliwe swędzenie,
- włosień kręty,
 - ✓ bardzo groźny dla człowieka,
 - ✓ zarażenie poprzez zjedzenie niezbadanego mięsa dzika lub świni w którym znajdują się otorbione larwy,
 - ✓ w ciele człowieka włosień osadza się w mięśniach powodując powikłania ich funkcji.

Zadanie do wykonania:

Powtórz wiadomości na temat parzydelkowców, nicieni i pierścienic.